

Nr. 11 — November 1924.

Til hr.

SCHACH VERLAG B. KAGAN

Berlin W. 8.
Behrenstr. 24.

Netop utkommet:

Kongressbuch Ostende 1907.

407 partier (Rubinstein, Dr. Berenstein, Mieses
Spielmann, Dr. Tartakower m. fl.) Heftet kr. 8
indbundet kr. 10.

Fern v. Alltag

von Leo Löwy. Heftet kr. 3.

Geschichte des Schachspiels

von C. v. Bardeleben. Kr. 1.

Sonderhefte 1924.

Kr. 6. Partierne fra New-York er analysert av
Grünfeld, Maroczy, Niemzowitch, Rubinstein
og dr. Tarrasch.

K A T A L O G G R A T I S

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

CHEFREDAKTØR:

O. TRYGVE DALSEG

REDAKTØRER:

TH. C. HENRIKSEN, LARS HANSEN,
STORM HERSETH, WILLY KRISTIANSEN,
E. MOBÆK

Indhold:

Schakorganisation.....	side 161
Fra Nimzowitschs turne 1921.....	" 165
Telephonmatchen Bergen—1911.....	" 164
Parlanalyse	" 164
En passant.....	" 166
Partier.....	" 169
Opgaver, løsninger, etc.....	" 174

AARGANG V—1924

KRISTIANIA :: JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

Præmier og presenter

for alle anledninger i guld, sølv og sølvplet

Godt utvalg. Rimelige priser

Guldsmed Martin Sunde
Storgaten 8

Vort store lager av schakbrikker og schakbretter anbefales.

Almindelige schakbrikker, 6 størrelser.	fra kr.	3.60	til kr.	9.00	pr. spil
Internationale	"	7	"	7.00	-
Do. med bly og filt	"	5	"	14.00	-
Reiseschak av ben	"	2	"	10.00	-
" i skind	"			10.00	
Schakbretter av pap				1.50	-
" paa karton				0.40	-
" av træ en mængde sorter og				0.60	-
størrelser				5.00	-
Schakbretter av voksduk	kr.	3.00, 4.00	og 5.00	25.00	-

Schakliteratur i godt utvalg.

N. W. DAMM & SØN
ØVRE SLOTSGATE 6, KRISTIANIA

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

Nr. 11.

November 1924.

5. aarg.

Schakorganisation.

Utarbeidet ved Norsk Schakforbunds sekretær.

III. Lovkomitéen.

For at lette lovkomitéen dens opgave, hitsætter vi i skematisk form en slags normallov, som kan tjene som grundlag:

§ 1. N. N. Schakklub (-lag etc.) har sit sæte i Klubbens formaal er (f. eks.: at utbrede interessen for schakspillet og skape et samlingssted for dets utøvere)

Anm. Mange klubber har her en tilføjelse som tilsigter at holde alle andre spil, kortspil etc. utenfor møterne. Hvis f. eks. kortspil er tillatt, vil dette ofte ha en uheldig indflydelse paa klubbens utvikling, idet schakken let kan bli stedbarnet. Det er dog ingen betingelse for indmeldelse i Norsk Schakforbund at andre spil skal være forbudt, men det tilraades allikevel. Denne § kan ogsaa bestemme at klubben skal være tilsluttet Norsk Schakforbund og/eller en av forbundets kredse.

§ 2. Som medlem av klubben kan optages enhver schakinteressert som indgir andragende herom til styret. (Styret avgjør andragendet ved almindelig stemmeflertal). (For optagelse utkraives enstemmig styrebeslutning.) I ansøkningstiden har ansøkeren adgang til klubbens spillemøter. Ved underretning om optagelse oversendes et eksemplar av klubbens lover.

Anm. Mange klubber benytter et trykt ansøkningsskema, som i almindelighed indeholder spørsmål om navn, stilling, adresse, alder, om nybegynder eller viderekommen, om tidligere medlem i en anden schakklub og i tilfælde, hvilken og hvorvidt man der har opfyldt de økonomiske forpligtelser o. s. v. Enkelte klubber fordrer anbefaling af et eller flere ældre medlemmer. — I denne § kan der ogsaa indtas bestemmelse om hvorvidt kvinder kan bli medlemmer eller ikke.

§ 3. Medlemmerne kan enten være aarsbetalande eller livsvarige. Kontingensten for aarsbetalande medlemmer er kr. pr. aar, der er lægges forskudsvis pr. halvaar. Livsvarige medlemmer betaler (minimum) kr. en gang for alle.

Anm. Ved fastsættelsen av den aarlige kontingenstaa maa man gaa ut fra at *medlemskontingensten ved et rimelig ansat medlemsantal skal dække alle klubbens faste utgifter*. Det nyttet ikke at basere en klubs økonomi paa frivillige bidrag, indtægter af ekstraordinære arrangements etc. Kontingensten varierer mellem kr. 10.— og kr. 40.— pr. aar. Det beløp som livsvarige medlemmer skal betale én gang for alle bør svare til den alm. kontingenstaa i 10 aar. Der kan her tas bestemmelse om at disse beløp skal anvendes paa en særskilt maate, avsættes til et fond el. lignende. — Mange klubber har speciel lav kontingenstaa ($\frac{1}{2}$) for skole-elever og mindreårige (under 16—18 aar), som da benævnes „juniors“. Andre har en bestemmelse om „passive medlemmer“, d. v. s. saadanne som ønsker at støtte klubben ved sin kontingenstaa uten egentlig at være schakspillere. Disse betaler lavere kontingenstaa og har ikke stemmeret. Endelig kan denne § bestemme, at generalforsamlingen kan indvælge enkelte som æresmedlemmer; disse kan nyde alle rettigheder uten nogen forpligtelser. I mange klubber maa nye medlemmer svare en indmeldelsesavgift (indskrivningspenger, fra 2—10 kr.) en gang for alle.

§ 4. Kun betalt medlemskort gir adgang til klubbens lokaler.

Tilreisende schakspillere har dog adgang til møterne uten erlæggelse av kontingen.

Ethvert medlem er forpliktet til at overta de hverv hvortil det vælges. Vedkommende kan dog undsaa sig for at motta gjenvang for likesaa lang tid som han har fungert.

Anm. Tilreisendes adgang til klubben kan gjøres avhængig av anmeldelse til styret eller indførelse ved et medlem.

§ 5. Utmeldelse av klubben maa ske skriftlig til styret. Kontingensten betales fuldt ut for det halvaar hvori utmeldelsen sker. Medlemmer som staar til rest med kontingen kan strykes av styret. Styret kan ogsaa av andre grunde ekskludere medlemmer ved en enstemmig beslutning, der av medlemmet kan appelleres til generalforsamlingen.

Anm. Ifølge Norsk Schakforbunds love kan et medlem som er ekskludert av en klub p. g. a. kontingentstancer ikke optas som medlem av nogen anden klub før forpligtelsen er ordnet. — Der kan bestemmes at utmeldelsen skal ske pr. visse terminer, f. eks. 31. dec. og 30. juni. I enkelte klubber behøves der ikke enst. styrebeslutning for eksklusjon.

§ 6. Ordinær generalforsamling avholdes hvert aar inden Ekstraordinær generalforsamling indkaldes av styret naar dette finder grund dertil, eller naar mindst av medlemmerne fremsætter til styret et (motiveret) krav herom. Indkaldelse til saavel ordinær som ekstraordinær generalforsamling sker med (8—14) dages varsel.

Paa generalforsamlinger behandles indkomne forslag, som maa være indsendt til styret mindst (8—14) dage forut, samt avholdes valg paa styre, suppleanter for dette, samt revisorer etc. Paa den ordinære generalforsamling fremlægger styret aarsberetning og revidert regnskap til godkjendelse. Klubbens regnskapsaar løper fra til

Anm. Ordinær gen.fors. avholdes som regel i begyndelsen af sæsonen (sept.) eller i slutten (april—mai) og regnskapsaaret fortsættes i forhold hertil. Antallet av underskrifter paa kravet om ekstraordinær generalforsamling dreier sig om $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{10}$ av medlemsantallet. Man kan bestemme at gen.fors. ikke er beslutningsdygtig medmindre en viss del av medlemmerne er tilstede.

§ 7. Klubbens anliggender ledes overensstemmende med lovene og generalforsamlingsbeslutninger av et styre paa 5 medlemmer, nemlig formand, viceformand, sekretær, kasserer og turneringsleder. For styret vælges to suppleanter. Styret avholder møter efter formandens nærmere bestemmelse. For at styret skal være beslutningsdygtig, maa mindst 3 medlemmer være tilstede. Over styrets forhandlinger føres protokol.

Anm. I enkelte klubber har man materialforvalteren som medlem av styret, andre har istedet for turneringslederen et styremedlem uten særskilte funktioner. Kassereren kan ogsaa ha ansvaret for materiellet og kaldes da økonom.

§ 8. Generalforsamlingen kan fastsætte instruks for styret og dets enkelte medlemmers funktioner, likesom den kan vælge funktionærer eller komitéer, som efter styrets nærmere bestemmelser kan disponeres til særskilte formaal. Alle valg sker for et aar ad gangen. For avholdelse af turneringer etc. fastsætter generalforsamlingen et eget reglement.

Anm. Instruksen for styret samt de ovenfor omtalte funktionærer og komitéer vil bli behandlet i en senere artikel, likesaa turneringsreglementet.

§ 9. Klubben kan kun opløses paa generalforsamling, hvor mindst av medlemmerne er fremmøtt. For gyldig beslutning utkræves $\frac{2}{3}$ flertal af de avgivne stemmer. Ved opløsningen gaar eventuelt overskud til (et eller andet schakformaal — Norsk Schakforbund f. eks.)

Anm. Et par klubber har en bestemmelse om at klubben ikke kan opløses saafremt et mindre antal medlemmer (6—7) er imot det.

§ 10. Til forandring av klubbens love utkræves $\frac{2}{3}$ flertal af fremmøtende paa (ordinær) generalforsamling. Forslag til forandring refereres i indkaldelsen.

Anm. Hvis § 9 har en best. som antydet i ann. maa § 10 ta et forbehold mot forandring af § 9. § 10 kan bestemme at en viss del af medlemmerne maa møte frem for at beslutningen skal være gyldig. For det tilfældes skyld at generalforsamlingen i henhold hertil ikke blir beslutningsdygtig maa § endvidere bestemme at ny generalforsamling kan indkaldes ved skriftlig varsel til hvert medlem, og at dennes beslutninger kan bli gyldige uanset fremmøtet. — Hvis man ønsker at beslutninger om forandringer i lovene kun kan flettes paa ordinær generalforsamling, er det bedst uttrykkelig at angi dette.

Denne "normallov" gjør selvfølgelig ikke krav paa at være fuldkommen i formel henseende; den er kun ment at angi hvad lovene kan indeholde og hvilken plads de forskjellige bestemmelser bør ha. Redaktionen av lovene maa selvfølgelig ske under hensyntagen til de lokale forhold og man maa ikke føle sig for sterkt bundet av den maate hvorpaar andre klubber har ordnet sig.

(Forts.)

Fra Nimzowitsch's turne 1921.

I anledning av Nimzowitsch's kommende besøk kan det være av interesse at referere et par smakebitar fra den presseomtale han fik i 1921:

"En oplevelse av de sjeldne blev schakmesteren Nimzowitsch's foredrag i Trondhjems schakkklub. I en glimrende form fremførte han grundreglerne i sit strategiske system, særlig erobring av centrum og aapning af taarnlinje, der ved sin klarhet begeistret alle tilhørere. Foredraget lønnes med kraftig bifald."

"Schakmesteren Nimzowitsch gav igaar i Grand hotels festsal sit 4. og sidste foredrag, i hvilket han fremførte en af ham opfundet bondekjæde-filosofi. Foredraget blev som tidligere paahørt med megen stor interesse, særlig da den franske aapning blev demonstrert. Formanden takket herr Nimzowitsch i varme ord for hans lærerike foredrag og ønsket ham hjertelig velkommen tilbage. "Vi slutter os til formandens ord om at vi etter faar mesteren tilbage og sier derfor: Tak og paa gjensyn." (Kristiansund).

"Schakmesteren Nimzowitsch holdt igaar foredrag og simultanopvisning i Aalesund schaklags lokale. Foredraget, som gjaldt mesterens eget system, var det rene hebraisk for dem der ikke er inde i schakspillet finesser, men det fulges med intens opmerksamhet av schakspillerne. Hr. Nimzowitsch taler elegant og spirituelt paa et pudsig blandingsprogr av svensk, dansk og norsk og illustrerer foredraget med træk paa schakbrettet."

"Likesom den første kveld blev lørdomen ogsaa meget vellykket, og Nimzowitsch's besøk her vil sikkert sætte spor og stimulere interessen for schak."

"Én stor oplevelse for vor bys schakspillere. Schakmesteren Nimzowitsch's opvisning i Arbeiderforeningens igaar samlet mange tilskuere og fra begyndelsen gjorde der sig gjeldende en stemning som ikke er ganske almindelig for den slags tilstelninger. Publikum var nemlig helt elektricert: man ventet en schaklig oplevelse. Forventningerne blev heller ikke skuffet. . . . Den talrike forsamling fulgte med intens opmerksamhet det instruktive foredrag, og mesteren belønnedes tilslut med demonstrativt bifald."

"Nimzowitsch er en af de mestre som i de senere aar er traadt i forgrunden, som en af de som har trængt langt ind i schakspilletts væsen. Det var derfor ikke alene en forventningsfuld, men næsten andagtig kreds som paahørte hans foredrag igaaraftes, og mesteren bragte ingen skuffelser. Russerne er jo som bekjendt fødte sprogenier og herr Nimzowitsch er ingen undtagelse. Paa en ganske kort tid har han tilegnet sig saa meget norsk, svensk og dansk at han med forbløffende klarhet og sikkerhet uten nogen misforståelse kunde gaa gjennem schakspilletts strategi mange labryinter og mysterier med sine opmerksomme tilhørere. Det er faa som kan undgaa at foredrag om schak kan virke litt tørt og de færreste som kan gjøre temaet levende. Nimzowitsch er en av dem — en av de benaade. Med smaa sidespring og vittigheter forstod han at krydre sit foredrag, som i fuldt maal fortjente det hjertelige bifald det fik."

Disse citater som paa maafaa er tat ut av en imponerende bunke avisutklip tor gi et godt indtryk av den begeistrede stemning som hersket under Nimzowitsch's turné 1921. For fuldstændigheds skyld supplerer vi med en netop mottat meddelelse fra Danmark: „Nimzowitsch's Efteraarsturné er blevet en stor sukses. Mellem 30 og 40 klubber har engagert Mesteren til foredrag eller simultanspil, og de resultater, Hr. Nimzowitsch opnaar i simultanspil, er som sedvanlig fortrinlige“ (Skakbladet). Det vil være at haabe at de norske schakklubber, naar nu Nimzowitsch over nytaar paany gjester vort land, i størst mulig utstrækning vil nyttiggjøre sig mesterens besøk. Biir tilslutningen til hans kommende turné god, vil den utvilsomt bli av største betydning for det norske schaklivs utvikling.

Telefonmatchen Bergen—„1911“.

Den i forrige nummer omtalte telefonmatch mellem Bergens Schakklub og Schakklubben av 1911, Kr.a, tok sin begyndelse præcis kl. 9 aften lørdag den 2. november og endte med seier for Bergen i parti nr. 1 og 2, medens nr. 3 og 4 blev remis. Det sidste parti blev ikke færdig før kl. 1/29 søndag morgen. Matchen var meget spændende i sit forløp. Efter overgangen til midtspillet (ved 2-tiden om natten) stod 1911 bedst i de to første partier, Bergen bedst i parti nr. 3 og 4. Ved det noget forcerte spil før det skjæbnesvange 30. træk blev der fra begge sider gjort endel mindre sterke træk, som bl. a. resulterte i tap for Kristianiaspillerne av de to partier de oprindelig stod bedst i, medens bergenserne til gjengjeld maatte nøie sig med remis i de to andre partier. Arrangementet med tidskontrollen fungerte udmerket indtil utløpet af den fastsatte tid (2½ time) for de første 30 træk begyndte at nærme sig; da blev det efterhvert ganske umulig at faa urene paa begge sider til at stemme over ens. Vi skal forøvrig i en senere artikel komme tilbake til den mest fordelagtige maate at ordne tidskontrollen paa, da denne er av den største betydning, baade av hensyn til et retfærdig utfald og for at undgaa at matchen blir av uforholdsmæssig langvarighet — 3 av de 4 partier med angivelse av klubernes repræsentanter vil findes indtatt andetsteds i bladet; parti nr. 4 kommer senere.

Partianalyse.

Til redaktionen.

Det har forbauset mig at den ærede redaktion ikke har fundet det nødvendig at berigte det i Norsk Schakblads septembernummer offentliggjorte konsultationsparti med præmierte noter.

Efterat nu en herværende schakredaktør kritiklost har servert produktet som god kost for sine læsere finder jeg det paakrævet at stille historien i den rigtige belysning.

Omhældede parti gaar nærmest ind under kategorien „Kaffepartier“, det blev spillet paa begrænset tid en aftenstund fra kl. 10½—12 og kan allerede av den grund ikke gjøre krav paa den prima kvalitet som svarer til det højtidelige utstyr.

Som partiets utvikling viser forsøkte hvit — efter forslag af hr. Geilmuyden — det eksperiment at holde kongefløi og centrum i passiv forsvarsstilling for at kunne koncentrere alle kræfter om et gjennembrud paa dronningfløien. Her ligger forklaringen til springertrækket til a3. hvorfra springeren gaar til c2 med tempo og derfra understøtter fremstøtet b4 — samt løpertræk til e3 med tilbakespil til d2 efter at ha fremlokket d4 for at hindre forstyrrelser i centrum under fløiangrebet.

At hvit under sin utvikling gjentagne ganger hadde anledning til at slaa over paa andre veier er jo selvagt, og fristelsen hertil kunde ogsaa til sine tider bli ganske stor, som f. eks. efter 13. — Le5, hvor det ser svært indbydende ut at svare 14. d3+e4, d3; 15. S+d3, L+a; 16. S+a, — hvorefter hvit faar beholde sit løperpar og sin bedre utvikling mot at gi taarn for løper og to centrumsbønder.

Den oprindelige plan saa imidlertid ut til at skulle lykkes, da sort blev opmerksom paa faren og saa ofret officer for at komme i forkjøpet med et angrep paa kongefløien. Undersøker man dette offer lidt nærmere vil man finde, at det rigtig nok indebarer visse chancer og derfor har sin berettigelse netop under de foreliggende forhold, hvor trækkene mere diktertes af øieblikkets indskyttelse end av uttømmende analyse, men det fører ikke frem ved rigtig spil fra hvit.

Hvad enten hvit tar imot offeret straks eller først spiller d3+e4, kan det indledede angrep avslaaas. Hvits oplagte feiltræk er selvfolgelig først og fremst 18. Tf2 med efterfølgende Tf3, hadde hvit her spillet 18. Dd2 eller d3+e4 eller g3+h4 hadde det sorte angrep faldt i fisk.

Resten av partiet er nærmest utenfor kritik.

Studerer man paa denne bakgrund de præmierte noter finder man en hel liten samling af misforståelser og feil, foruten endel oplagte selvfolgeligheter. Hr. Rian har ikke bemøjt sig med at analysere, men øiensynlig helt enkelt gaat ut fra den forudsætning at den part som tilslut vinder partiet under hele spillet maa ha været paa den rette side og derfor ikke kan bebreides noget.

Som hans undskyldning faar tjene den kjendsgjerning at kaffepartier sjeldent egner sig for nærmere analyse.

A. Benestad.

*

Indrømmet Vi har syndet. Vi burde ikke ha offentliggjort partiet uten at ha indhentet her Benestads formelle tilladelse, eller vi kunde idetmindste ha undlatt at publicere hans navn i forbindelse med et parti, hvis skjæbne han altsaa ikke har kunnet utøve avgjørende indflydelse paa.

Om partiet forøvrig som objekt for analyse og om herr Rians noter til samme vil vel en diskussion være ørkeslos. Alt menneskelig er angripelig — imidlertid, herr Rians noter vilde sikkert ha passert i stilhet, hvis han ikke hadde hat den ulykke at seire med den i en konkurrans.

Vort lands autoriteter paa partianalysens omraade kan tælles paa fingrene og de desuden av beskedenhed i en grad, som gjør det yderst vanskeligt at faa dem til at vise sine færdigheder. En schak-redaktion maa derfor med glæde hilse velkommen enhver ny mand, som idetmindste viser *interesse* for det vigtige, men brakliggende omraade. Derfor, herrer critici: Malurt og galde — men ikke blaasyre!

Red.

Fra Tromsø Schakklub.

Vår klub distribuerte ifjor vår blandt landets schakklubber endel lodd i vaart utloddningsspil. Det var hensigten at trækningen skulde ha foregåt innen utgangen av 1923, men paa grund av at resultatet av loddsalgset hittil er meget slet samtid at ca. 20 utenlandske schakklubber fremdeles ikke har sendt opgjør, har vi maattet utsette trekningen til utgangen av 1924. Dette til underretning for de som har kjøpt lodd og som venter paa utfaldet av trækningen.

Gevinstloddets nummer og vinderens navn vil i sin tid bli bekjendtgjort i dette blad.

Tromsø den 25/10 1924.

For Tromsø Schakklub

Sverre Melvær.

Næste nummer av Norsk Schakblad vil utkomme ca. 20. dec i form av et julenummer med et alsidig indhold, specielt av lettere art.

EN PASSANT.

Aalesunds Schaklag avholdt ordinær generalforsamling fredag den 10. oktober under ledelse av formanden, Sigurd Nyhagen. Det fremgik av aarsberetningen at styret har hat en række saker til behandling, alle løst paa en for laget heldig maate, og styret fik uforbeholden anerkjendelse for sit virke i aarets løp. Laget tæller for tiden 38 medlemmer. Aarsberetningen tillikemed regnskapet, som viste overskud, blev enstemmig godkjendt. Av det staaende styre ønsket formanden samt viceformanden (Torin Slettedal) at utträde paa grund av manglende tid. Til nyt styre valgtes: Formand Gustav Eker (tidl. kasserer), viceformand Odin Fr. Voldsaeter, kasserer Arne Strande, bibliothekar Halfdan Ekroll (gjenvalg), suppleanter M. Ringstad og Torin Slettedal. Som revisorer gjenvalgtes P. Engeland og Oscar Thorholm med Karl Emblemsvaag som suppleant. Som redaktør av „Søndmørsposten“'s schakpalte samt referent til Norsk Schakblad gjenvalgtes Sigurd Nyhagen. Dermed var generalforsamlingen endt hvorefter man gik over til to lynturneringer hvor henholdsvis Andr. Roald og M. Ringstad blev mestere.

S. N.

Bergen. I Bergens Schakklub arbeides der nu med en intensitet og en fart som tydelig viser hvad maalet er: Landets største og sterkeste schakklub i Bergen! Det er rigtig — et lignende maal burde alle klubber ha — litt konkurrance paa det omraade vil være av den største betydning for det norske schakliv. Ukens program for B. S. lyder: Søndag lynturnering for herrer. Mandag turnering for damer. Tirsdag klub-aften med partidemonstration. Onsdag og fredag turnering for herrer. Torsdag undervisning for nybegyndere og lynturnering for damer. Lørdag almindelig spilleaften. Som et bevis paa den interesse som medlemmerne nærer for sin klub kan nævnes at lynturneringerne arrangeres av medlemmer utenom styret, og at disse sætter op værdifulde præmier, saaledes at kontingenenten uavkortet kan gaa i klubbens kasse. Til den sidst avholdte handicaplynturnering var tegnet 10 deltagere; rækkefølgen blev: O. Kavlie Jørgensen, Thv. Modahl, K. Skønberg, K. Salbu og H. Store Røste. — Klubben har ogsaa sin optmerksomhet henvendt paa de mange schakinteresserte bergensere, som ikke er medlem av nogen klub. Den 25. oktober arrangeredes saaledes en simultanforestilling, hvor O. Kavlie Jørgensen spilte mot 37 „uorganiserte“. Til forestillingen hadde meldt sig 100 spillere, men pladsen tillot ikke mer end 37 at delta. Kavlie Jørgensen opnaadde det smukke resultat av 29 seire og 3 remis, medens 5 av spillerne vandt sine partier. Bededag arrangeredes under stor tilslutning en problemløsningskonkurranse for uorganiserte, og senere vil disse bli git anledning til at spille en match mot klubbens 3. klasse. Medlemsbladet „Schak-Snak“ utkommer nu regelmæssig hver maaned og bringer udmerkede prøver paa egte bergensk humør.

Den anden bergensklub „Caissa“ har ogsaa nylig avholdt en større lynturnering paa 25 runder. Præmietagerne blev: Oscar Sæthre, H. E. Heltberg, M. Gjellestad, T. Koldahl, F. Dworak og H. Lie.

Sarpsborg Schakklub. Den 25. september holdt klubben sin ordinære generalforsamling under ledelse av formanden, John S. Syversen.

Aarsberetning og regnskap blev oplæst og godkjendt. Til nyt styre valgtes: John S. Syversen, Hafslund pr. Sarpsborg, formand, Aage Nielsen, viceformand, K. Spigseth, sekretær, og O. Thøgersen, kasserer.

Av aarsberetningen fremgik det at klubben i spilleaaret 1923—24 har spillet 3 kredskampe og 3 andre kampe. I kredskampene besatte klubben 3. plads blandt de 4 østfoldklubber med $8\frac{1}{2}$ points

Paa den av „Norsk Schakblad“ arrangerte „schakdag“, den 4. mai, arrangerte klubben en kamp i Festiviteten, Sarpsborg. Et sammensat lag bestaaende av 12 spillere fra Rakkestad Schakklub, 2 fra Greåker S. K. og 25 fra Sarpsborg S. K. spilte mot 39 mand fra Haldens Schakselskap. Det sammensatte lag seiret med 23—16 pts. Matchen blev omfattet med stor interesse, og bragte flere nye medlemmer til klubben, likesom der ogsaa blev tegnet flere abonnenter paa „Norsk Schakblad“.

Paa generalforsamlingen blev der ogsaa vedtatt nye turneringsregler. Ifølge disse skal der avholdes en høstturnering, hvor aarets klubmestere kaares, og en vaarturnering, hvor der spilles om en opsat præmie. Der spilles i 2 klasser. Man besluttet at gaa igang med høstturneringen snarest mulig. I denne deltar der 12 mand i første, og 13 i anden klasse, det største deltagerantal klubben hittil har hat i nogen turnering. Interessen og fremmøtet er stor, og hvis den vedvarer vil klubben sikret gaa gode tider i møte.

H. S.

Skiens Schakklub avholdt lørdag 25. oktober generalforsamling i sit nye prægtige lokale, under usædvanlig stor tilslutning. Efter at formanden hadde oplyst at medlem A. Thronsen hadde skjænket klubben et værdifuldt bæger som skjønheitspræmie til det vakreste vundne parti i kommende turnering, gav han et kort resumé over klubbens virke i det forløpne aar. Herav fremgik at sæsonen hadde været den bedste hittil. Regnskapet som balancerte med vel kr. 1000; — godkjendtes enstemmig. Da det gamle styre helst ønsket aa fratæ til fordel for nye kræfter, fik valget følgende utfald: Formand: Fridtjov M. Nilsen, viceformand: Haakon Haakonsen, kasserer: A. Thronsen, sekretær: Gottfred Nilssen (gjenvalg) og materialforvalter: A. Sigvaldsen. Til turneringskomite valgtes Hans Hansen, Lorentz Larsen og A. Thronsen. Revisor: A. Andersen og Johs. Tveten. Referent: Frithjov M. Nilsen (gjenvalg). Dermed var den alvorlige del af aftenens program forbi og man gik over til den festlige. Det var et utmerket arrangement, med varm mat, festkomiteen hadde faat istand og humøret var glimrende. Til en blitzturnering, som samlet næsten alle deltagerne var det opsat 3 flotte pokaler, 1 for hver klasse. De heldige vindere blev: i 1. kl. Ingv. Sørensen efter omkamp med H. Haakonsen, i 2. kl. N. Hobæk og i 3. kl. D. Danielsen. Dermed var Skiens Schakklubs festligste generalforsamling slut, mens deltagerne et minde rikere forsvandt hver til sit i en tidlig morgentime.

F. M. N.

Studenternes Schakklub, Trondhjem, som for tiden tæller 15 aktive medlemmer og 3 æresmedlemmer har i aar et meget livlig semester. I

slutten av maaneden forestaa saaledes pokalmatcher baade mot Trondhjems Schakklub og Arbeidernes Schakklub; studenterne har henholdsvis 1 og 2 aktier i de opsatte pokaler. Fra 1. oktober løper en telefonmatch med Bergens Schakklub, formidlet gjennem „Dagsposten“, Trondhjem, og „Bergens Aftenblad“ likesom man i disse dage har paabegyndt en korrespondance-match mot Namsos Schakklub, arrangert av „Trondhjems Adresseavis“ og „Nordtrønderen“, Namsos. Disse arrangements betyr utvilsomt en værdifuld propaganda for schakken nordenfjelds. — Klubbens aarlige høstturnering er desuten igang med spillerne fordelt paa to klasser.

Schakklubben „Svithun“ holdt generalforsamling 19. september. Aarsberetning og regnskap blev oplæst og godkjendt.

Til formand valgtes Thv. Dirdal, næstform. Karlsen, sekretær Sørensen, kasserer Friestad, materialforvalter Vagle og revisor Hoel.

Til turneringskomite valgtes Friestad, Tvede og Kongshavn. Til korrespondent til Norsk Schakblad valgtes Kongshavn.

Derefter foregik præmieudelingen vedrørende vaarturneringen, som hadde bragt følgende resultat:

Kl. I: 1. H. Kongshavn. 2. Thv. Dirdal.

Kl. II. 1. Ø. Vagle, 2. Friestad, 3. Bj. Bøe.

Kl. III. 1. Hetland, 2. Torgersen, 3. Egeland.

H. K.

Australien. Det australiske mesterskap (aug. i Brisbane) blev vundet af W. S. Viner efter omkamp med C. G. Watson. Den i Victoria bosatte nordmand, konsul G. Gunderson, blev nr. 4.

Belgien. Kampen om det belgiske mesterskap fandt sted i Brüssel 14.—26. sept. og resulterte i seier for E. Colle med 8 p. av 10 partier. Colle var ogsaa belgisk mester i 1922, mens han ifor blev slaat av Koltanowski. Denne deltok ikke iaaar paa grund av militærtjeneste. En merkværdighed ved de belgiske landsturneringer er at de ogsaa er aapne for utlændinger; iaaar deltok dog kun belgiere.

Canada I „Canadian Chess Federation“s turnering i Hamilton (18.—25. august) blev championtitelen for fjerde gang vundet af J. S. Morrison med 14 p. av 15 partier.

Frankrike. Den 2. landsturnering fandt sted i Strassburg 31. aug.—7. sept. Den 23-aarige ingenier Robert Crépeaux blev uformodet fransk mester med 8½ p. av 13 partier.

Ungarn. Ved en international turnering i Györ seiret den forholdsvis ukjendte ungarer Dr. Geza Nagy med 10 p. De øvrige præmievindere var Dr. Przepiorka, Dr. Asztalos, Vukovies, Dr. A. Vajda, L. Steiner, Walter — og som nr. 8 stormesteren Geza Maroczy, der spøkefullt forklarer sit nederlag med at han ikke kunde bære det over sit hjerte at slaa sine egne landsmænd! Han nøjet sig med at holde de utenlandske deltagere stangen, hvilket ogsaa lykkedes ham, tiltrods for at han brak benet under en utfugt.

PARTIER

Parli nr. 327. Uregelmæssig aapning.

Spillet i telefonmatchen Bergen — „1911“, 1.—2. november, bord nr. 1.

Schakklubben av 1911: Bergens Schakklub:

K. Geelmuyden. O. Kavlie Jørgensen.

E. Lund. Finn Gunderson.

G. Jokstad.

1. c2—c4 c7—c5

e7—e5 er bedre og mere anvendt i den moderne mesterpraksis. Der kan følge 1., e5, 2. Sc3, Sf6, 3. Sf3, Sc6, 4. g3, g6!, 5. Lg2, Lg7, 6. 0—0 med likt spil. I partiet Rubinstein — Dr. Tarrasch, Petrograd 1914, skedde 6. d4, e+d, 7. S+d4, 0—0, 8. 0—0, Te8, 9. e3, Se5, 10. b3, d6, 11. Lb2, Lg4, 12. f3, Ld7, 13. h3, Sc6 med godt spil for sort.

2. Sb1—c3 Sb8—c6

3. Sg1—f3 g7—g6

4. d2—d4 — —

I partiet Rubinstein — Duras, Pistyan 1912 fremkom med trækombitte følgende for hvid fordelagtige stilling: 4. g3 Lg7, 5. Lg2, Sf6 (L+c3 skaffer hvid et kraftig centrum); 6. d4!, Db6, 7. d5, Sd4, 8. S+d4, c+d, 9. Sb5, 0—0, 10. 0—0, a6, 11. S+d4, S+d5, 12. c5!

4. — — c5+d4

5. Sf3+d4 Sc6+d4

Her var Lg7 at foretrakke.

6. Dd1+d4 Sg8—f6

7. e2—e4! d7—d6

8. f2—f3 Lf8—g7

9. Lc1—e3 0—0

10. Dd4—d2 Lc8—e6

Bredre var vel b6 fulgt av Lb7. Efter tekstrækket blir sorts officerer tungt vægelige.

11. Lf1—e2 Dd8—d7

12. 0—0 Tf8—c8

Sort deplacerer taarnene.

13. Sc3—d5 Dd7—d8

Efter 13.—, L+d5, 14. c+d, staar hvid godt.

14. Le3—d4 Sf6—d7

14.—, S+d5, 15. e+d, L+d4†, 16.

D+d4, Ld7, 17. a4 med tydelig fordel for hvid.

15. Ld4+g7 Kg8+g7

16. b2—b3 f7—f6

17. Tf1—d1 Tc8—c6

18. Dd2—e3 Le6—f7

19. Td1—d2 e7—e6

Kan ikke være godt. Sorts d-bonde blir svak, og et gjennembrud i centrum bør ikke falde ut til sorts fordel.

20. Sd5—c3 Sd7—b6

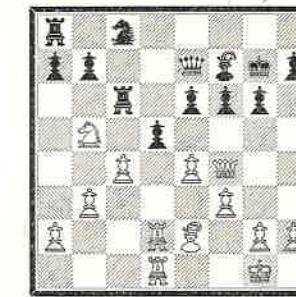
21. Ta1—d1 Dd8—e7

Det truet c5.

22. Sc3—b5 Sb6—c8

23. De3—f4 d6—d5

Stilling efter sorts 23. træk.

24. Sb5—c3 ?? — —

Hvid stod nu overlegen og burde ha fortsat ganske enkelt 24. e+d, e+d, 25. c+d, L+d5, 26. T+d5, D+e2, 27. Sc7, Tc2, 28. Td5—d2, T+d2, 29. D+d2, D+d2, 30. T+d2, Tb8, 31. Td7†, Kh6, 32. Td8 og hvid vinder, likeledes paa 28. Td7†.

24. — — De7—c5†

25. Kg1—f1 e6—e5

26. Df4—g3 d5—d4

27. Sc3—d5 Sc8—e7

28. f3—f4 Dc5—d6

S+e7 var at foretrakke.

29. f4+e5 f6+e5

30. Kf1—g1 Lf7+d5

31. c4+d5 — —

Hvis 31. e+d?, Sf5 (Tb6, 32. c5!), 32. Dd3, Tc7, 33. Lf3, Tf8, 34. Le4, Se3, og

forsøk av en spillemaate som vore motstandere sandsynligvis hadde analysert til alle ender og kanter. Derfor valgte vi en rolig utvikling etter kjendte sicilianske linjer.

6. — — Sg8-f6
7. Lf1-e2 Lf8-e7
8. 0-0 0-0
9. Sd4-b5(?) — —

Med den overfladiske betragtning at hvit taper to tempi, sort ogsaa, altsaa gjør trækket ingen skade. Trækket er imidlertid ikke godt, allerede av den grund at det *kan* tenkes en utvikling av dronningen til andre felter end c7, mens springeren paa angruppet a6 *maa* til d4. 9. Dd2 eller 9. a4 stemte med stillingen.

9. — — Dc7-b8
10. Dd1-d2 — —
a4 burde fremdeles ske. Efter tekstrækket faar sort et udmerket spil.
10. — — a7-a6
11. Sb5-d4 b7-b5!

Indbyr hvit til at begaa en strategisk feil. Det truer 12. — b4. Dækker hvit nu e-bonden ved 12. f3, faar sort ved Lb7 fulgt av Td8 og d5 (nyt angrep paa e4!) et overlegen spil.

12. Sd4+c6! — —
Paa straks Lf3 blir Se5 ubehagelig. Tekstrækket lukker den kjedelige c-linjen (tar operationspunktet c4 fra sort) og skaffer et aapent spil med chancer og mottchancer.
12. — — d7+c6
13. Le2-f3 Tf8-d8
14. Dd2-e2 Dd8-c7
15. Tf1-d1 Lc8-b7
16. g2-g3 — —

Hvit maa vente et sterkt tryk paa bonden e4 (c5, Lc6, Db7). Han forbereder derfor en eventuel dæknings ved Lg2 og f3, samtidig som det skaffes mulighet for dronningloperen til at traenge ind hvis sort foretar den omgruppering som er nævnt i parentesen.

16. — — c6-c5
17. Td1+d8+ — —
Bytte av begge taarnene maa til, for at hvit kan faa flere felter for dronningen.
17. — — Ta8+d8
18. Ta1-d1 Td8+d1+
19. De2+d1 Lb7-c6
Straks b4 20. Sa4 fører til yderst kompliserte varianter. Sort tar derfor først a4 for springeren, og forbereder samtidig Db7.
20. Le3-f4 — —

Fortsætter arbeidet paa at skaffe dronningen mulighet for at traenge ind. Paa 20. — e5 gaar løperen selvfolgelig tilbake til e3, og e4 er reddet.

20. — — Dc7-b7
21. Lf4-d6 Kg8-f8
22. Dd1-d3 b5-b4
23. Sc3-a4! — —

Et overraskende træk, som ophæver virkningen av trykket paa e4 (se næste note). Absolut korrekt er ofret muligvis ikke; men det deplacerer da en av sorts officerer, gjor stillingen svært indviklet og gir hvit store angrepschanser.

23. — — Lc6+a4
Sort avholder sig kloklig fra 23. — S+c4 p. g. a. den smukke vending 24. S+c5!, S+c5!, 25. L+c5! og hvit vinder bonde. Men 23. — c4 var muligvis bedre end tekstrækket. Efter 24. L+c7+, K+c7, 25. D+c4, L+a4, 26. e5! fremkommer vildtbevegede varianter hvor hvit ialtfald har remis:

I. 26. — D+f3, 27. D+b4+, Kd8, 28. Db8+ (tille e+f for Dd1+, 29. Kg2, Lc6+) Kd7, 29. Da7+, Ke8, (Kc6 30. Da8+) 30. D+a6+, Db7, 31. D+a4 eller e+f!! med to utropstegn for originalitet.

II. 26. — Sd5, 27. Dh4+, Ke8, 28. D+h7, g6 (ellers faar hvit en frygtelig fribonde), 29. Dh8+, Kd7? (Ke7!, 30. Df6+) Ke8 remis), 30. Df8 og sorts stilling falder sammen.

Istedenfor 24. — K+c7 kunde sort imidlertid spille D+c7 og vilde efter 25. D+c4, L+a4, 26. D+a6 ha en liten materiel overvegt, mens hvit maatte soke at skaffe sig to fribonder paa dronningfløien.

Man bor legge merke til hvilken kraft den hvite dronning i alle disse varianter har, og hvor uehdig sorts officerer, særlig La4, er postert.

24. e4-e5 Sf6-d5
25. Dd3+h7 Le7+d6
Tvinget. Paa 25. — Ke8 følger 26. Dg8+, Kd7, 27. D+f7, Kd8, 28. D+e6, Lc6?, 29. Dg8+ og vinder.

26. e5+d6 f7-f5!
Atter tvinget. Paa 26. — Ke8 vinder 27. Dg8+, Kd7, 28. D+f7+, Ke6, 29. D+e6, og paa 26. — f6 følger 27. Dh8+, Kf7, 28. Lh5+, g6, 29. Dh7+ og vinder.

27. Dh7-h8+ Kf8-f7
28. Lf3-h5+ Kf7-f6
29. f2-f4 — —
Truer matt i to træk.
29. — — e6-e5

30. Lh5 - e8! — —

Ingen av de mange schakker som staar til hvits raadighet fører til noget. Tekstrækket er ganske interessant: det angriper den deplacerte løper! Sort kan ikke bytte; 30. — L+e8, 31. D+e8, Sb6 (e3), 32. f+e†, Kg5, 33. De7+ og vinder.

Men hvad skal sort gjøre med sin løper? Slaar den paa c2 følger 31. d7, Dc7 (Ke7, 32. d8†, K+d8, 33. Lc6†), 32. Dh4+ og vinder.

Gaar den til b5 eller c6 vinder 31. d7, L+d7 (Dc7 eller ∞ 32. Dd8†, D+d8, 33. Dh4†), 32. Df8†, Ke6, 33. Lf7†; gaar den til d7 kommer straks 31. Df8†.

Dækkes den endelig med Sb6 følger 31. L+a4, S+a4 og 32. De8, Sb6, 33. f+e† vinder som for.

Løperen maa derfor overlates til sin skjæbne, men sort har et ganske kraftig træk til sin raadighet, nemlig

30. — — Sd5-e3!

Nu maa hvit starte sin serie remischakker.

31. Dh8-f8+ Kf6-e6
32. Df8-g8+ Ke6+d6
33. Dg8-f8+ Db7-e7

Det eneste, naar sort ikke vil ha remis. Gaar kongen til d5 kan jo hvit slaa løperen, og gaar den til c7 følger 34. D+g7†, Kb6, 35. D+b7† K+b7, 36. L+a4 med gevinstchancer.

34. f4+e5† Kd6-e6
35. Df8+e7† — —

Loperschak paa f7 er bare godt hvis sort tar løperen (36. Dd6 matt)

35. — — Ke6+e7
36. Le8+a4 Ke7-e6
37. c2-c3 — —

Dette er nødvendig for at skaffe løperen mere spillerum og faa kongen med i spillet.

37. — — b4+c3
38. b2+c3 Ke6+e5

Her ser 38. — c4 med trusel Sd5 svært lovende ut. Hvit har dog et godt forsvar: 39. Lc6, Sd1 (eilers 40. Lf3), 40. Lb7, a5, 41. La6, Sb2, 42. Kf2 med remisspil.

39. Kg1-f2 Se3-d5
40. c3-c4 Sd5-b6
41. Lc4-b3 Ke5-d4

Større vanskeligheter kunde sort ha beredt motstanderen ved 41. — a5, 42. Kf3, a4, 43. Lc2, a3!, fulgt av Sc8-d6-e4.

42. Kf2-f3 Sb6+c4
43. Kf3-f4 Sc4-e3
44. h2-h4 c5-c4
45. Lb3+c4! — —

Ved dette løperoffer sikrer hvit sig remisen.

45. — — Se3+c4

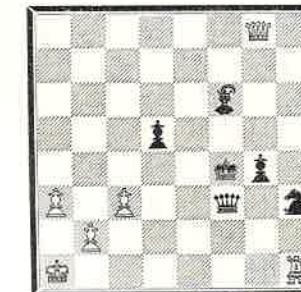
Remis.

Paa faa træk faar hvit en fribonde som den sorte springer eller konge maa opholde. I første tillfælde holder hvit ved stadig angrep paa springeren den sorte konge fast, i andet faar han tid til at vandre over til dronningfløien og ta den sorte bonde.

(Noter av L. H.)

Partislutning nr. 24.

Nedenstaende stilling fremkom i landsturneringen jaar i 1. kl. mellem Claus Petersen (hvit) og Othar Høyler (sort).

Hvit ved trækket fortsætter med

1. Dg8-b8+ Lf6-e5
2. Db8-b4+ d5-d4

3. Th1-e1 Df3-f2!
Vistnok et sterkt træk og tillike en fælde som hvit straks falder i.

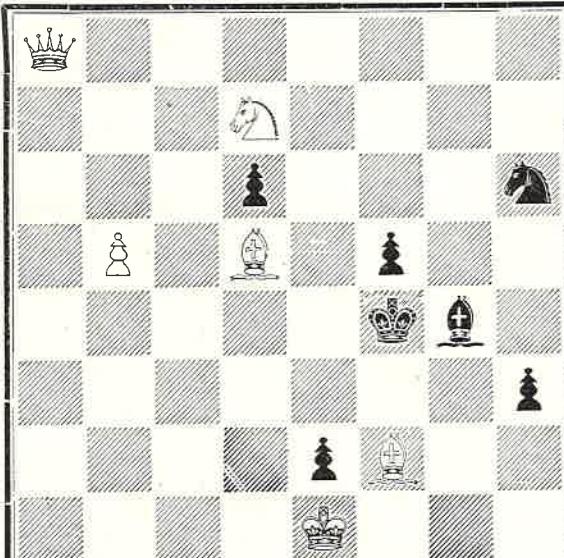
4. Db4-f8+? — —
4. c3+d4 er naturlig og frembyr chancer for remis, selvom sorts g-bonde er faretruende langt fremme.

4. — — Kf4-g3
5. Df8+f2 Kg3+f2
6. Te1+e5 d4-d3!
7. Ka1-b1 g4-g3
8. Te5-e7 g3-g2
9. Te7-g7 g2-g1†
10. Tg7+g1 Sh3+g1
og hvit gir op.

OPGAVER

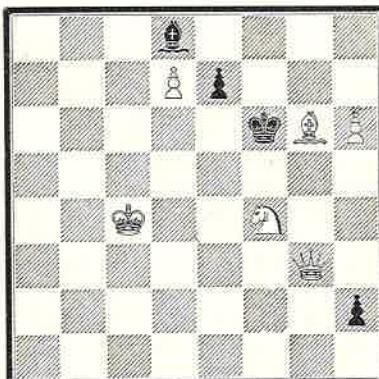
All korrespondance vedrørende opgaver bedes sendt hr. Th. C. Henriksen, Fredrikstad.

492. *Birger Knudsen*, Bergen
(Original).

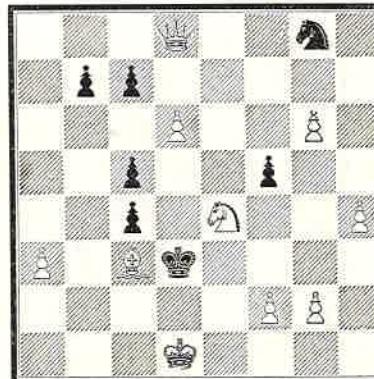
Matt i 3 træk.

493. *Birger Knudsen*.
(Original).

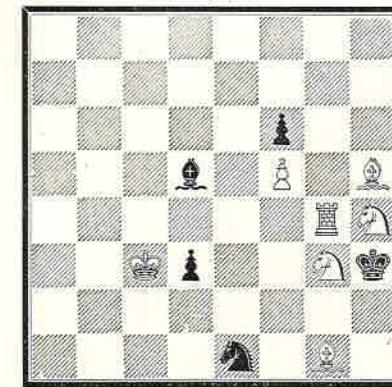
Matt i 3 træk.

494. *S. Sars*, Kr.sand.
(Original).

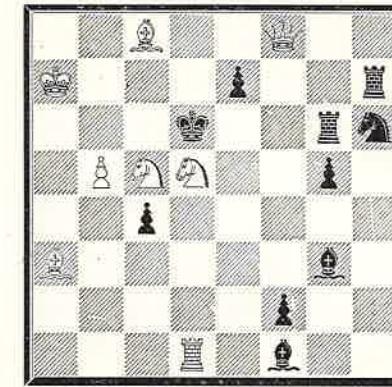
Matt i 3 træk.

495. *Karl Nielsen*, Ribe.
(Original).

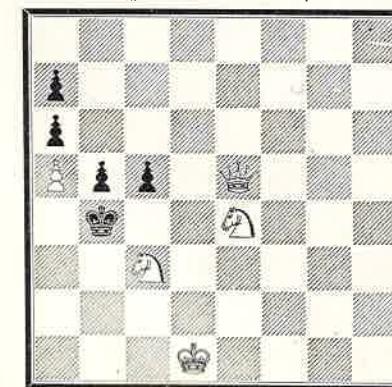
Matt i 4 træk.

497. *August Jønsson*, Narvik.
(Original).

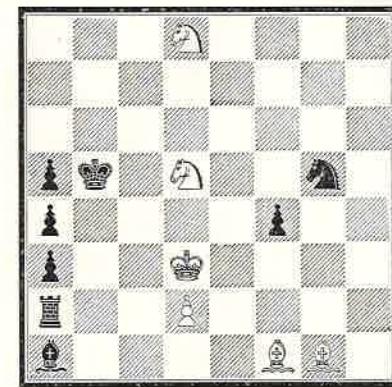
Matt i 2 træk.

499. *A. Munck*. (†).
("Skakbladet" 1919).

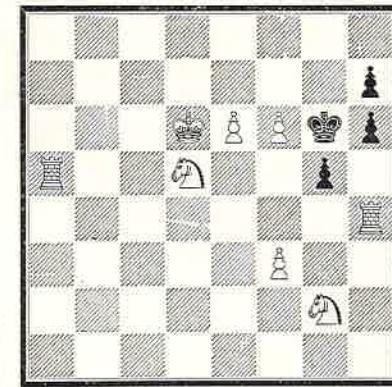
Matt i 3 træk.

496. *F. M. Lindeberg*, Kristiania.
(Original).

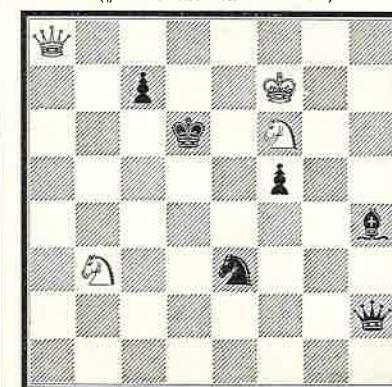
Matt i 2 træk.

498. *Leif Endresen*, Bergen.
(Original).

Matt i 2 træk.

500. *A. Munck*. (†).
("Nationaltidende" 1895).

Matt i 2 træk.

Løsninger.

August.

465. (Knudsen) 1. Sf5 truer 2. Dc4†; K+e6 (Ke4) 2. Dc4†; d+e 2. Db7†; T+f5; 2. D+d7†; e4 2. Dc5†. (En udmerket og vanskelig opgave. K. N.)
 466. (Knudsen) 1. Dc7 truer 2. Dd6†; g+f (T+f6) 2. Lf3†; Ke4 2. Ld3†.
 467. (Knudsen) 1. Lg2 truer Dg4; Kc4 2. Lf1†; a4 2. De2†; Ka4 2. Sd4†. (Denne opgave har faldt en del løsere vanskelig.)
 468. (Lindeberg) 1. Te1 (1. Te3 strander paa Td2.)
 469. (Rennemo) 1. Kb1.
 470. (Nielsen) 1. Lc5.
 471. (Jenssen) 1. De6.
 472. (Votruba og Traxler) 1. Da3! b+a 2. Sf5; b+c 2. Sg4; ∞ 2. D+b4 (†).
 473. (Kadera) 1. Ke1 Kd5 (Lf1) 2. Dg1; Le4 2. Sc4†; Lf3 (Lc6), 2. Dd2†.

Rigtige løsninger mottat fra:

Hans Solberg og G., (Kristiania) alle opgaver, K. Nielsen, (Ribe) alle 473. Gottfred Nielsen, (Skien), Franz Dworak, (Bergen) og K. J. Vatne, (Lena) alle orginalopgaver. Bernhardt Johannessen, (Skien) 465—466, 469—471. Johan Jørgensen, (Rusten) 465—466, 468—471. Th. Sigvaldsen, (Skien) 465—467, 469—471. Lars Hanssen, (Kri.a) 465—466, 468—471.

Stillingen i løsningsturneringen er nu:

K. J. Vatne, 50 points. G., 49 p. Gottfred Nilssen, 44 p. Karl Nielsen, 43 p. Lars Hanssen, 41 p. Th. Sigvaldsen, 41 p. F. Dworak, 41 p. Johan Jørgensen 37 p. og Bernhard Johannessen, 36 p.

Brevkasse.

Tak for opgaver og løsninger fra: A. J., (Narvik). S. S., (Krsand). K. N., (Ribe). B. K., (Bergen) G. N., (Skien). F. D., (Bergen). R. A., (Bergen) G. (Kri.a). L H., (Kri.a). T. S., (Skien). K. J. V., (Lena). J. J., (Rusten): Nei, løsningen til nr. 457 var feil.

Dr. A. Munck †.

En av de mest fremtrædende danske opgavefattere, Dr. A. Munck er avgaaet ved døden, 56 aar gammel. Han har komponert mange fine opgaver, og var en mester i utarbeidelsens vanskelige kunst. Serlig har han komponert en del fine opgaver med ekkovarianter.

Norsk Schakblad — Organ for Norsk Schakforbund — utkommer hver maaned og koster kr. 8.— pr. aargang. Abonnement kan tegnes ved enhver postanstalt i Norge, Sverige og Danmark. *Chefredaktør:* O. Trygve Dalseg. *Opgaveredaktør:* Th. C. Henriksen. *Partiredaktion:* Lars Hanssen, Storm Herseth, Willy Kristiansen, E. Møbaek. Korrespondance vedrørende opgaver bedes sendt Th. C. Henriksen, Fredrikstad. Al anden korrespondance adresseres Norsk Schakblad, Boks 2601, Kristiania.

Nye Abonnenter

kan endnu erholde bladet fra 1. januar 1924, da der findes et restoplæg av de hittil utkomne numre. Virk for Norsk Schakblads utbredelse! Hver ny abonent betyr en direkte og indirekte støtte for vort lands schakliv!

DEL TAR DE

i Norsk Schakblads korrespondanceturnering?

Den morsomste og mest interessante maate at øke sin spillestyrke paa.

Turneringsreglerne findes indtat i nummer 2.